
Finantsinspektsiooni aastaraamat 2006

Juhatuse esimehe pöördumine

Eesti majandusele on viimased aastad olnud edukad, majandusvaldkonnas oleme kindlasti üks kiiremini arenevaid riike maailmas. Eesti majandusedu aluseks on olnud positiivne majanduslik kasv meie majanduse peamistes partnerriikides, ajalooliselt väga madalad intressimäärad kui konkurentsi võimeline ekspordisektor. Kõige selle toel on väga positiivsed ka inimeste ootused tuleviku suhtes, mis väljendub jätkuvalt väga kõrges sisenõudluse tasemes. Sellest johtuvalt jätkub panganduses Euroopa keskmisest kiirem laenukasv, seda eeskätt eluasemelaenu ja tarbimislenu osas. Kiire kasvutempo toob endaga kaasa ka krediidi- ja tegevusriskide kasvu, suurendades pankade ja kindlustusseltside võimalikku haavatavust kinnisvara- ja finantsturgude negatiivsete arengute puhul. Finantsinspektsioon ei tegevuse eesmärgiks on tagada, et tänase kiire majanduskasvu tingimustes tagavad turuosalistel jätkuvalt oma riskijuhtimise kõrge taseme ning piisavad kapitalipuhvrid.

Hea meel on tõdeda, et tarbimise kõrval mõtlevad inimesed üha rohkem oma tuleviku kindlustamisele. Säästmise ja investeerimise kasvutempod on jätkuvalt kõrged, kuigi juurdekasv on võrreldes laenu kasvatamisega aeglustumas. Investeerimise fondide ja investeerimisriskiga elukindlustuse maht on aasta baasil poole võrra kasvanud.

Euroopa Liit on võtnud suuna ühtse finantsturu süvendamisele, mis tähendab vajadust pöörata olulist tähelepanu rahvusvahelise järelevalvelise koostöö arendamisele. Finantsgruppide riskide hindamine on muutunud piiriüleseks, kuivõrd kontroll Eesti finantssektori üle on lõviosas Skandinaavia ja teiste Euroopa finantsasutuste käes. Piiriüleste pangandusgruppide jaoks on oluline, et liikmesriigid rakendaksid Euroopa direktiive võima likult ühetaoliselt, vältimaks direktiivide erinevast tõlgendamisest tulenevat täiendavat halduskoormust turuosalistele. Koos töös saavad heakskiidu mudelid, mille alusel annavad pangad hinnangu võetud riskidele ja nende katmiseks vajaliku kapitali suurusele.

Selleks, et tagada efektiivne piiriülene järelevalve, on vajalik tihe infovahetus, sest mitmed piiriülese tegevuse riskid võivad täna olla finantsgruppide jaoks veel teadvustamata. Finantstoodete süveneva integratsiooni ja finantssektorite omavahelise põimimise olukorras on äärmiselt oluline, et Finantsinspektsioon mõistab ühelt poolt sügavuti üksikute riskide olemust ja suudab teiselt poolt koondada oma tähelepanu põhilistele probleemidele.

Ühe oma prioriteedina jätkas Finantsinspektsioon 2006. aastal ettevalmistusi riskitundlikuma kapitali adekvaatsuse raamistiku Basel II rakendamiseks nii krediidiasutustele kui ka investeerimisühingutele. Seoses sellega muuteti 2006. aasta lõpus oluliselt ka diasutuste seadust, mille muudatusettepanekute väljatöötamises osalesime aktiivselt koostöös Rahandusministeeriumi ja Eesti Pangaga. Suurematele turuosalistele tähendab uus regulatsioon omavahendite selgemat sidumist oma riskiprofiiliga, kusjuures turuosalistel peavad üha täpsemalt hindama ka oma klientide riskitaset. Uute kapitalinõuete arvutusmeetodite kasutamiseks valmistuvate turuosalistega on toimunud tihe koostöö nii regulatsiooni ettevalmistamisel kui ka selle rakendamisel.

Finantsteenuseid tarbib suuremal või väiksemal määral iga täiskasvanu. Üldise elatustaseme paranedes kasvavad jõudsalt nii laenu võtmine kui ka investeerimine, samuti soov saavutatud elu standardit riskide vastu kindlustada. Seejuures on liikluskindlus tus autoomanikule ja II samba kogumispension tänasele tööleasujale kohustuslikud. Panganduses ja kindlustuses on konkurents tihenendunud ning seetõttu surve uute müügiviiside kasutuselevõtuks tugevneb. Uuringud näitavad, et täna on tarbija teadmised ühe või teise finantsteenuse tingimustest ja kliendi õigustest ning kohustustest killustatud ja juhuslikku laadi. Finantsteenuste tingimuste kõikide asjaolude igakülgseks hindamiseks ning parima ja kõige sobivama valiku tegemiseks on vaja kõigekülgseid teadmisi.

Tarbija abistamiseks näilises infokülluses avas Finantsinspeksioon 2006. aastal tarbijaveebi www.minuraha.ee, kuhu on koondatud selge, lihtne ja erapooletu informatsioon, millest ühe või teise finantsteenuse ostmisel alustada. Lõppeesmärk nii tarbijaveebi kui teiste teavitusprojektide puhul on tarbijale suunatud info kättesaadavust ja mõistetavust parandada, et finantsasutustega suheldes oleks kliendil lihtsam mõistlikke ja tema jaoks soodsamaid valikuid teha. Samas on Finantsinspeksioon jätkuvalt seisukohal, et ka finantsasutused ise peavad tagama oma klientide piisava informeerituse finantstoodete olemusest, võimalustest ja riskidest, seda eriti keerukamate ning kombineeritud toodete puhul. Süvenev integratsioon, finantssektorite läbipõimumine ning konkurentsi tihenemine tähendavad varasemate aastatega võrreldes suuremat vajadust pöörata kapitalijärelevalve kõrval tähelepanu tarbijate koolitamise ja nõustamise, laiemalt finantsteenuste järelevalve arendamisele.

2006. aastal lõpus võttis Finantsinspeksiooni nõukogu vastu meie strateegia aastani 2010. Iga strateegia elluviimise edu võti on ühiselt sõnastatud väärtused. Oleme enda jaoks defineerinud väärtustena kompetentsuse, avatuse ja otsustavuse. Nendele väärtustele toetudes on Finantsinspeksiooni lähiaastate peamisteks tegevussuundadeks piiriülese järelevalvelise võimekuse kasv, järelevalveprotsessi efektiivsus, kus samas on tagatud teenusepakkujate rahvusvaheline konkurentsivõime ja atraktiivsus ning tarbijahariduse edendamine. Samuti on uue strateegia nurgakiviks avatud tegutsemine, sealhulgas kommunikatsioon. Avatud kommunikatsioon tagab teadmise nii finantsturu osalistele kui ka tarbijatele, miks järelevalve ühe või teise otsuse langetas ja kuidas see otsus neid mõjutab. Oleme senisest enam avalikustanud hinnanguid finantsvaldkonnas toimuva kohta, et tagada läbipaistvus, ausa ja efektiivse turu toimimine. Jätkuvalt tegutseme selle nimel, et Finantsinspeksiooni maine ja usaldusväärsus tõuseks, et suudaksime olla tunnustatud partneriks turuosalistele ja arvamusiidriks ühiskonnas laiemalt.

Täna selles osas saavutatu eest kõiki oma kolleege ja soovin jõudu edaspidiseks!

Aastaraamatu PDF versioon

- [Finantsinspeksiooni aastaraamat 2006](#)

[Aastaraamat](#)

